Table of Contents

Ataskaita - didžioji knyga 3
1. Ataskaitos veikimas bei filtrai 3
Ataskaitos filtrai 3
Papildomos varnelės 3
Ataskaitos plaktuko nustatymai 4
Tarpinės sumos 5
Balanso atstatymas 5
2. CSV - duomenų analizė EXCEL 6
3. Debeto / Kredito apyvartos: pradžiai-pasikeitimas-pabaigai 7
Ataskaita - didžioji knyga (naujas) 8
Ataskaitos laukai ir filtrai: I ir II etapai 8
I etapas – iš anksto nustatyti laukai 8
II etapas – vartotojai gali pridėti laukus 8
II etape bus pridėtos funkcijos 9
Periodas 9
Filtrai 9
Vaizdai 9
Laukai ir lentelės nustatymai 9
Eksportas 10
Kalba 10
Teisės 10
I etapas – veikianti ataskaita 10
Ataskaitos atidarymas 10
Įrankių juosta 11
Ataskaitos išsaugojimas 11
Ataskaitos siuntimas 12
Filtrai 12
Sąskaitų paieškos sintaksė 13
Paieškos principai: ARBA ir IR 15
Objektas ir objekto lygis 15
Laukas „Objektas“ 15
Objektų derinių pavyzdžiai 16
Laukas „Objekto lygis“ 16
Kaip laukai veikia kartu 16
Objektų filtrų poveikis likučiams 17
Filtras „Pasikeitimas“ 17
Pavyzdžiai 17
Logikos patikra (QA) 18
Vaizdai 18
Chronologine tvarka 18
Rodyti / slėpti visas eilutes 19
Rodyti tarpinę sumą 19
Likučių rodymas 20
Pasirinkite stulpelius 20
Eksportas ir spausdinimas 20
Kalba 21
II etapas – patobulinimai 21
Periodas 21

Išplėstiniai filtrai 21
Buh. sąskaitos kortelės laukai (veržliaraktis) 21
Buh. sąskaitos papildomi laukai 22
Papildomos tarpinių sumų dimensijos 22
Tarpinė suma pagal objekto lygį 22
Tarpinė suma pagal papildomą naudą (Fringe benefit) 23
Santraukos vaizdas pagal koresponduojančią sąskaitą 23
Nesuskleistas (bruto) vaizdas 23
Laukai ir lentelės nustatymai 23
Eksportas 24
Kalba 24
Didžiosios knygos ataskaitos teisės 24
Teisių lygiai 24
Rekomenduojami deriniai 25
Išplėstinė (GRUPĖS) teisė – tik vartotojo objekto duomenys 25
Pavyzdys 25
Nuosava (SAVAS) teisė – tik konkrečios sąskaitos (II etapas) 25
Didžiosios knygos atidarymas 26
Ataskaitos su apribotomis sąskaitomis išsaugojimas 26
Teisė VISI 26
Svarbi informacija 26

Ataskaita - didžioji knyga

Didžioji knyga - ataskaita, kurioje galite peržiūrėti buhalterinių sąskaitų apyvartas bei balansus.

Jei norite peržiūrėti ataskaitą „Didžioji knyga“, eikite: PAGRINDINIS MENIU → FINANSAI → DIDŽIOJI KNYGA.

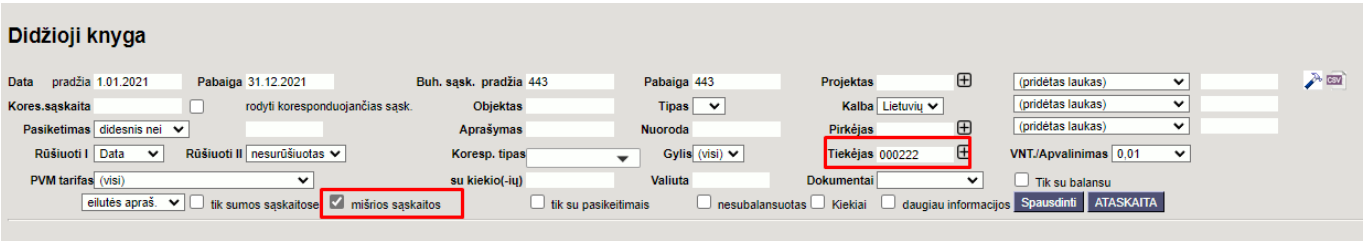
1. Ataskaitos veikimas bei filtrai

Ataskaita gaunama užpildžius norimus parametrus ir spaudžiant mygtuką **ATASKAITA**.

Ataskaitos filtrai

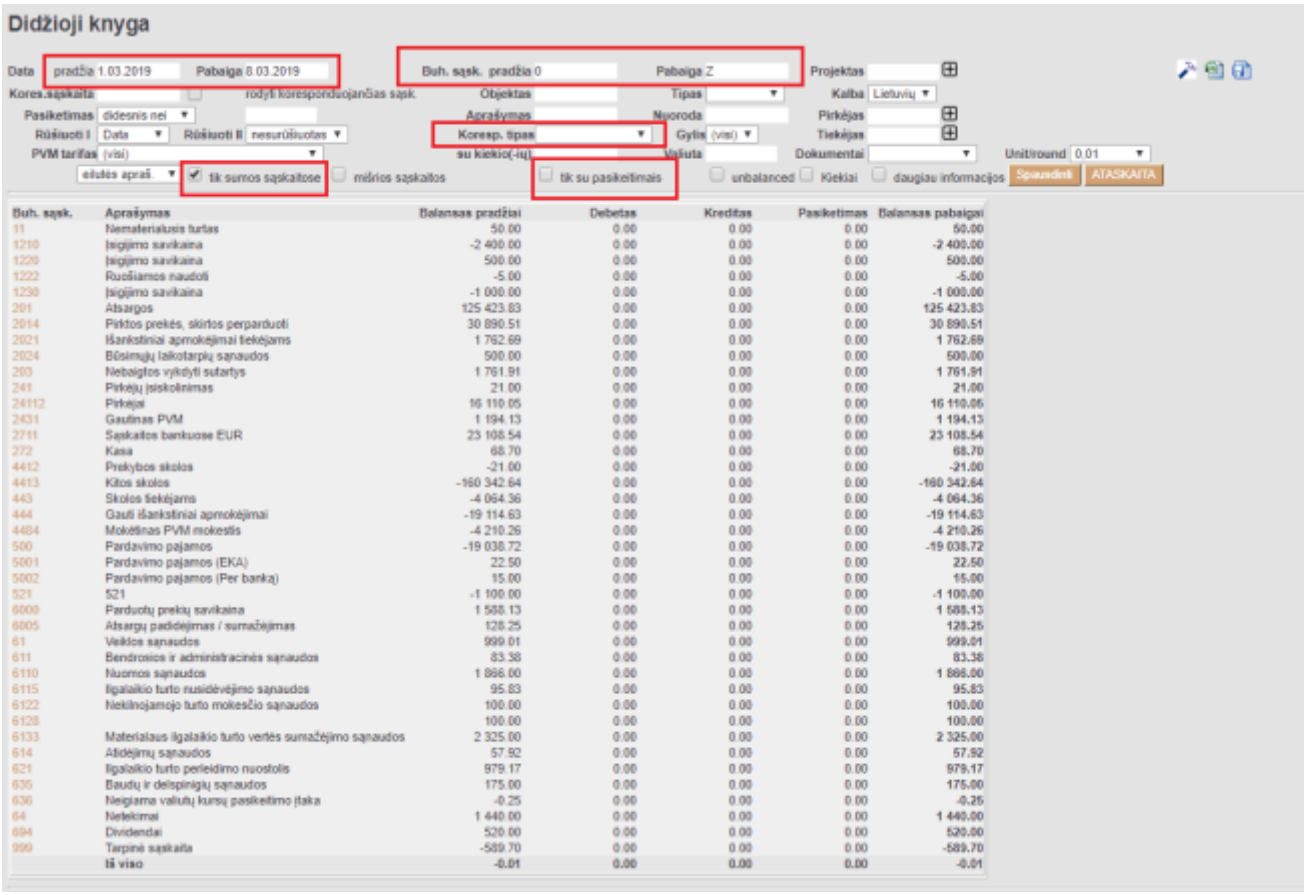
- **Pradžia** – data, nuo kurios pradedama rodyti informaciją;
- **Pabaiga** – pabaigos data;
- **Buh. sąsk. pradžia** – nuo kokių buh. sąskaitų pradėti rodyti ataskaitą;
- **Pabaiga** – kokia buh. sąskaita baigti rodyti ataskaitą (pavyzdžiui, pasirinkus 1 – 29999, rodys informaciją apie visas buh. sąskaitas, kurios patenka į šį intervalą ir nurodytą periodą);
- **Korespondencija** – kokio tipo korespondencijas rodyti (pavyzdžiui, galima pasirinkti, kad į ataskaitą trauktų tik korespondencijas iš pardavimo sąskaitų).

Pažymėjus filtrą ***mišrios sąskaitos***, ataskaita rodys tik buhalterinių sąskaitų pasikeitimo informaciją. Pasikeitimas skaičiuojamas iš viršaus į apačią:**debetas - kreditas**. Šis filtras galioja įvedus ataskaitoje *tiekėją*.

Papildomos varnelės

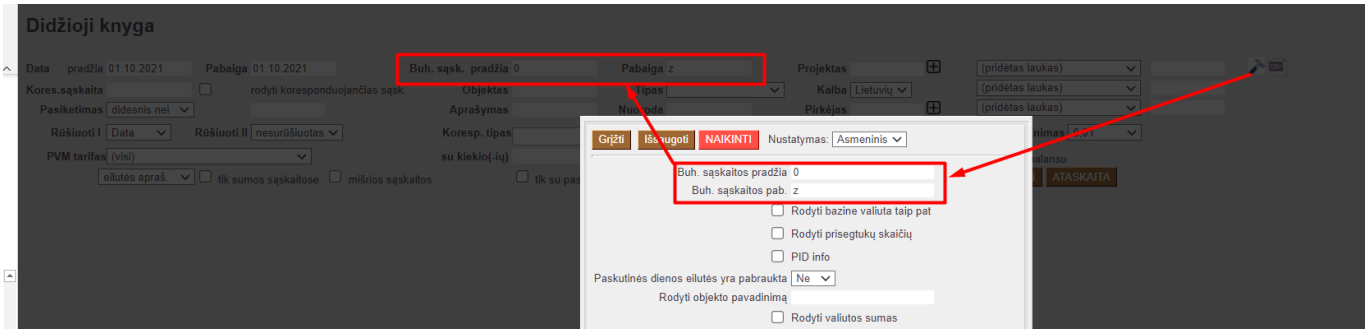
- **Tik sumos sąskaitose** – nedetalizuojama, kokios korespondencijos daro įtaką buh. sąskaitoms, o pateikia suminę išraišką (balansas pradžiai, pasikeitimas, balansas pabaigai);
- **Tik su pakeitimais** – įtraukia tik tas buh. sąskaitas, kurios turėjo pasikeitimų pasirinktu laikotarpiu;
- **Daugiau informacijos** – papildomai į ataskaitą įtraukiami pirkėjas, tiekėjas, objektas, projektas.
- Pasirinkus vieną sąskaitą (pavyzdžiui, pradžia- 500; pabaiga- 500), galima uždėti varneles **korespondencijos sąskaita** ir **tik sumos sąskaitose** - tada Jums duos ataskaitą, kurioje bus nurodyta, su kokiomis sąskaitomis dalyvavo korespondencijoje sąskaita 500.

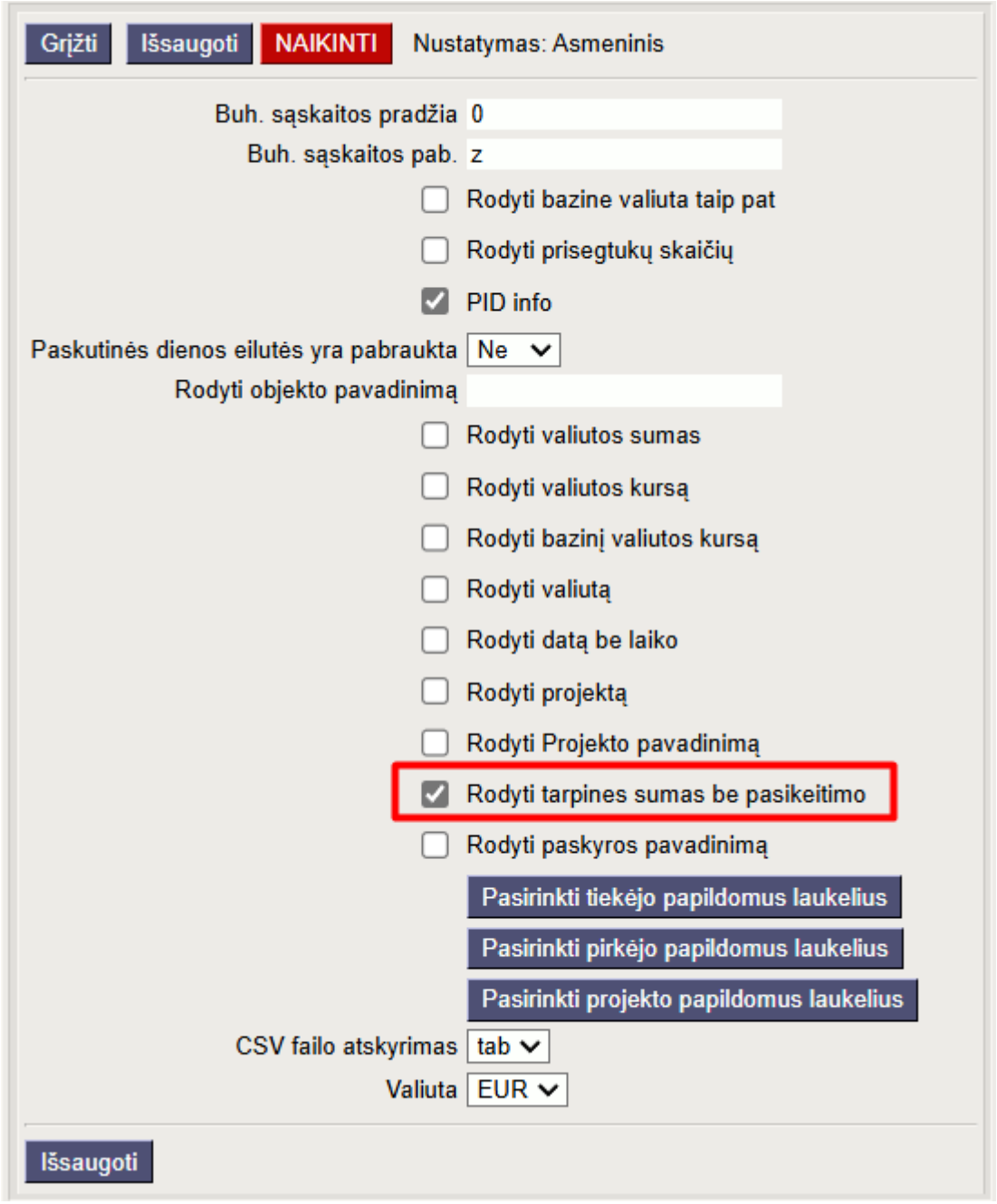

Ataskaitos plaktuko nustatymai

Ataskaitos viršuje dešiniajame kampe yra plaktuko ikona. Paspaudus ant plaktuko ikonos atsidaro nustatymų langas.

Vartotojas gali išsisaugoti buh sąskaitų pradžios ir pabaigos reikšmes ir kiekvieną kartą atidarius Didžiosios knygos ataskaitą buh. sąskaitos pradžia ir pabaiga bus siūloma pagal nutylėjimą.

Pasirinkus nustatymą **„Rodyti tarpines sumas be pasikeitimo“**, rodomos visos tarpinės eilutės su likučiais, kurios per pasirinktą laikotarpį nepakinta. Tai naudinga, kai norima palyginti objekto/projekto likučius su pvz. balansu. Jei būtų neaktyvuotas šis nustatymas, tada visas balansas apskaičiuojamas su tarpinėmis eilutėmis, kurios pasirinktu laikotarpiu pasikeitė, o eilutės nepakitusios - neįtraukiamos.

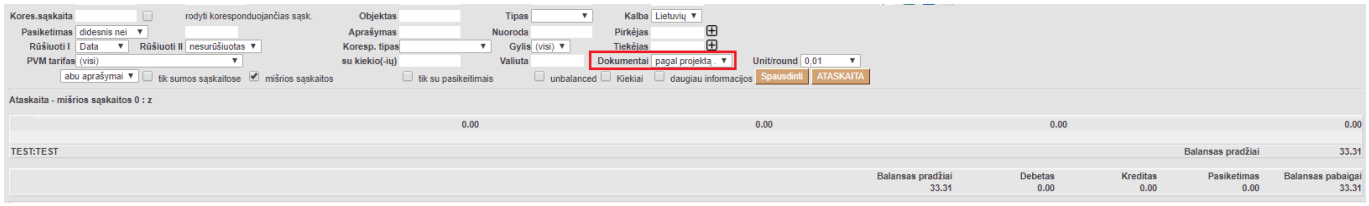

Tarpinės sumos

Didžiojoje knygoje filtras „Dokumentai“ generuoja tarpines sumas pagal pasirinktą parametrą, skirtą peržiūrėti operacijas ir pradinius bei galutinius likučius. Ataskaitoje taip pat parodomi nepakeistų buh. sąskaitų balansai pasirinktam laikotarpiui.

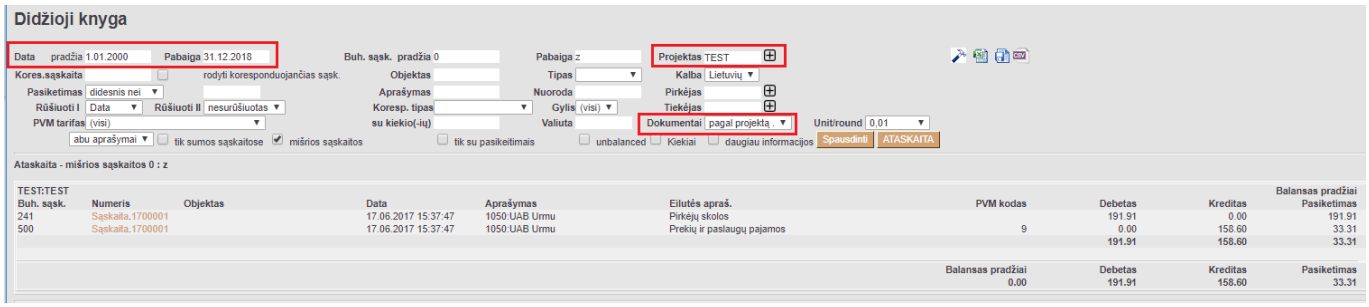
Balanso atstatymas

Jei norite atkurti praeities likučius, sukurkite korespondenciją su norima data (pvz., metų pabaigai).

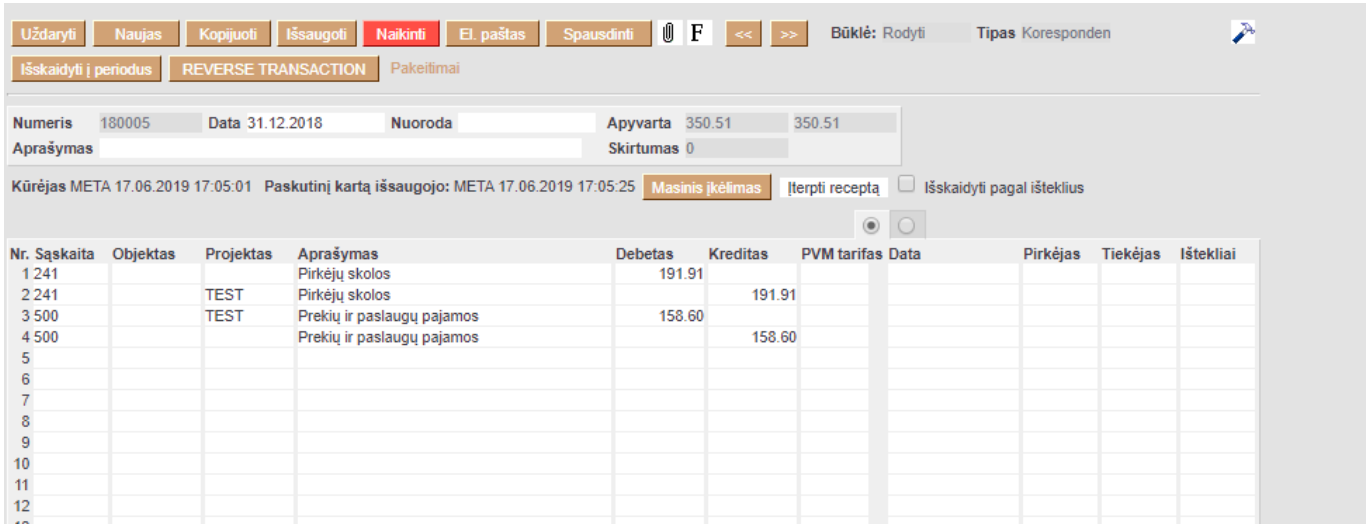
Pavyzdžiui, ataskaitoje rodomas projektas, kurio likutis:

Tada ataskaita turėtų būti formuojama su ilgesniu laikotarpiu bei atitinkamais filtrais, kad būtų galima nustatyti, kurie sandoriai bus galutiniai:

Finansinis atstatymas iš naujo:

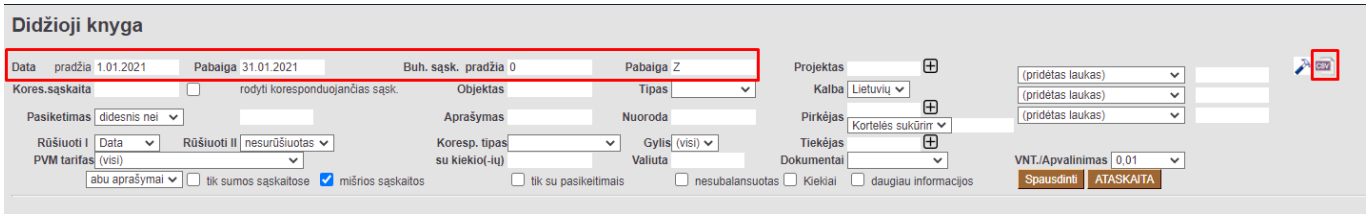

2. CSV - duomenų analizė EXCEL

Jei didžioji knyga turi dideles apimtis arba norite patogesnio vaizdo Excel faile didžiosios knygos duomenų analizei - naudokite mygtuką **CSV**

Didžiojoje knygoje pasirinkite reikiamus filtrus. Būtina pasirinkti:

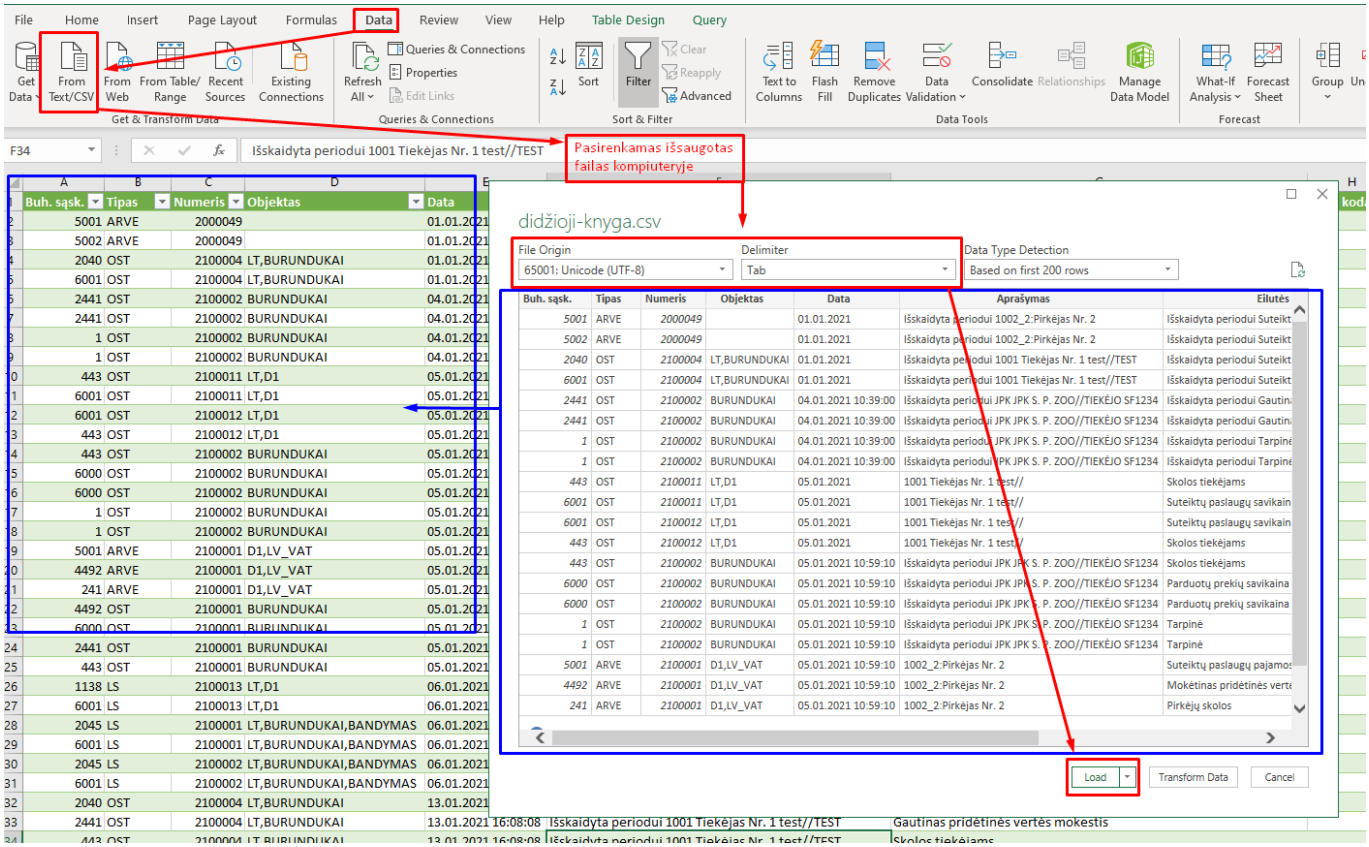
- Laikotarpis
- Buh. sąsk. pradžia
- Buh. sąsk. pabaiga

Jei duomenų apimtis didelė „Ataskaita“ mygtuko nespauskite

Kad failą atsidaryti Excel atskiruose stulpeliuose, reikia:

- Atsidaryti tuščią Excel;
- Pasirinkti skiltį **DATA→From Text/CSV** arba **DATA→Get date→From file→From Text/CSV**
- Atsidariusiame lange pasirenkame išsaugotą failą
- Pasirinkus failą patikriname naujo lango nustatymus:
  - File Origin - `65001:Unicode (UTF-8)`
  - Delimiter - Tab
- Jei žemiau lange informaciją gavome atskiruose stulpeliuose - spaudžiame **Load**

3. Debeto / Kredito apyvartos: pradžiai-pasikeitimas-pabaigai

Šią informaciją galima matyti ataskaitoje Balansas

Ataskaita - didžioji knyga (naujas)

Ataskaita „Didžioji knyga“ suteikia pasirinkto laikotarpio buhalterinių sąskaitų apyvartų ir likučių apžvalgą. Ataskaita vartotojams bus pateikiama dviem etapais:

- **I etapas** (apytiksliai spalio pradžia) – veikianti ataskaita. Vartotojai gali formuoti didžiosios knygos užklausas, filtruoti rezultatus (periodas, sąskaitos, operacijos, likutis, pasikeitimai, objektas), pasirinkti vaizdą (Išsamus vaizdas, Santraukos vaizdas; išsamiame vaizde – chronologinė tvarka ir tarpinės sumos) bei atsisiųsti duomenis Excel, PDF ir XML failais. Palaikoma išplėstinė (Extended) ataskaitos teisė.
- **II etapas** (terminas bus patikslintas) – patobulinimai, išvardyti skyriuje „II etape bus pridėtos funkcijos“.

Šis wiki puslapis yra pildomas: pridedant naujas ataskaitos funkcijas, jos bus aprašomos čia, prie atitinkamo etapo.

Ataskaitos laukai ir filtrai: I ir II etapai

Ataskaita „Didžioji knyga“ sukurta taip, kad vartotojai galėtų pasirinkti, kokius duomenis rodyti ir pagal kokius laukus filtruoti. Visa ši funkcija bus prieinama II etape.

I etapas – iš anksto nustatyti laukai

I etape ataskaitoje yra iš anksto nustatytas laukų ir filtrų rinkinys. Tai laukai, kurie didžiosios knygos ataskaitoje naudojami dažniausiai.

- Vartotojai gali paslėpti ir vėl parodyti šiuos laukus tiek ataskaitos lentelėje (per „Pasirinkite stulpelius“), tiek filtruose (veržliarakčiu šalia filtrų skilties).
- Vartotojai negali pridėti naujų laukų, kurių nėra sąraše.

II etapas – vartotojai gali pridėti laukus

II etape laukus į ataskaitą bus galima pridėti trimis lygiais.

1. **Duomenų laukai.** Veržliaraktis šalia filtro atidaro laukų sąrašą. I etape jame yra iš anksto nustatyti laukai. II etape bus galima pridėti visus duomenų laukus – pavyzdžiui, visus korespondencijos laukus, pagal kuriuos galima filtruoti ataskaitą skiltyje OPERACIJOS.
2. **Susijusių duomenų kortelės laukai.** Kiekvienas duomenų laukas turi ir savo veržliaraktį, leidžiantį filtruoti pagal susijusios duomenų kortelės laukus. Pavyzdys: korespondencija turi lauką „Pirkėjas“ – jo veržliaraktis leidžia filtruoti pagal pirkėjo kortelės laukus.
3. **Buh. sąskaitos papildomi laukai.** Ataskaitą taip pat bus galima filtruoti pagal buh. sąskaitos kortelės papildomus laukus. Jei papildomo lauko kortelėje pažymėta „Matomas ataskaitoje“ ir „Filtruojamas ataskaitoje“, laukas atsiranda ataskaitos sąskaitų papildomų laukų veržliarakčio meniu.

Duomenų laukai ir susijusių duomenų kortelių laukai valdomi registre „Pasirenkami laukai“.

Kiekvienas laukas turi šias parinktis:

Parinktis	Poveikis
Matomas ataskaitoje	Prideda lauką į ataskaitos lentelės sąrašą „Pasirinkite stulpelius“ (arba jį pašalina).
Filtruojamas ataskaitoje	Prideda lauką į filtrus (arba jį pašalina).

II etape bus pridėtos funkcijos

Ataskaita pilnai naudojama jau I etape. II etape bus pridėtos šios funkcijos.

Periodas

- **Asmeninis numatytasis periodas** – ataskaitos numatytasis periodas bus imamas iš vartotojo asmeninių nustatymų (žr. II etapas → Periodas).

Filtrai

- **Koncernas** – įmonių pasirinkimas koncerno viduje (koncerno duomenų bazėje filtras vadinamas „Įmonė“).
- **Simuliacija** – įtraukti arba neįtraukti simuliacijų korespondencijas.
- **Korespondencijos papildomi laukai** – filtravimas pagal korespondencijos / dokumento papildomus laukus (pvz., straipsnio kodas, pobūdis). I etape šio filtro nėra.

Vaizdai

- **Rodyti tarpinę sumą** – I etape tarpines sumas galima rodyti tik pagal objektą ir projektą. II etape bus pridėtos tarpinės sumos pagal objekto lygį (kiekvienas duomenų bazėje sukonfigūruotas lygis atskirai), pirkėją, tiekėją, PVM kodą, valiutą ir papildomą naudą (Fringe benefit).
- **Santraukos vaizdas pagal koresponduojančią sąskaitą** – varnelė „Koresp. sąskaita“ parodys koresponduojančių sąskaitų išskaidymą po kiekviena buh. sąskaita.
- **Nesuskleistas (bruto) vaizdas** – naujas vaizdas, kuriame pradžios ir galutinis likučiai išskaidomi į debeto ir kredito stulpelius. „Rodyti tarpinę sumą“ bus galima naudoti pagal objektą, objektų lygius, projektą, pirkėją, tiekėją, PVM kodą, valiutą ir papildomą naudą. I etape šio vaizdo nėra.

Laukai ir lentelės nustatymai

- **Pasirenkami laukai ir papildomi laukai** – vartotojai galės į ataskaitą pridėti duomenų laukus, susijusių duomenų kortelių laukus ir buh. sąskaitų papildomus laukus bei pasirinkti, ar jie bus matomi ir (arba) filtruojami. Žr. „Ataskaitos laukai ir filtrai: I ir II etapai“.
- **Kiekiai** – kiekių stulpeliai.
- **Skaičių tikslumas** – vieneto / tikslumo pasirinkimas visiems skaitiniams stulpeliams vienu metu.
- **Rūšiavimas** – Rūšiavimas1 / Rūšiavimas2.

- **Suminių eilučių pavadinimai** – pavadinimai „Pradžios likutis“ / „IŠ VISO (Periodas)“ / „Galutinis likutis“ bus atskirti nuo PVM kodo stulpelio (žr. „Likučių rodymas“).
- **Privalomi stulpeliai** – stulpelių „Sąskaita“, „Debetas“ ir „Kreditas“ nebebus galima paslėpti per „Pasirinkite stulpelius“.

Eksportas

- **CSV** – atsisiuntimas CSV failu. I etape palaikomas atsisiuntimas Excel, PDF ir XML formatais.

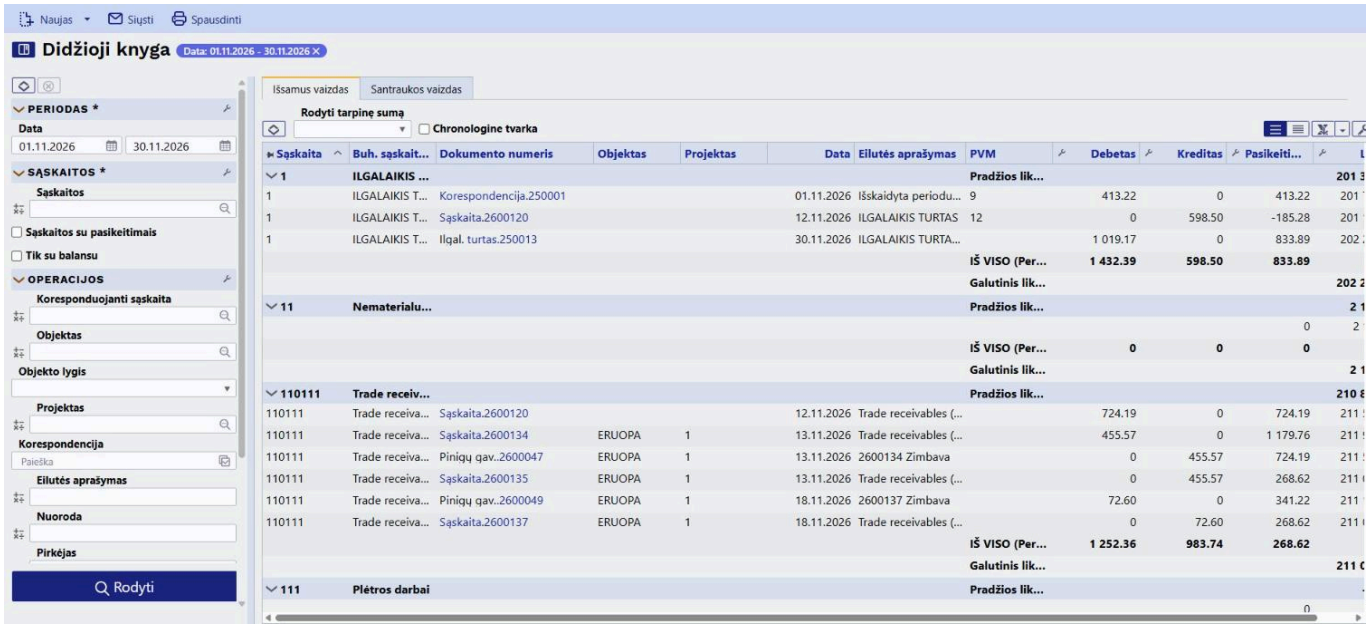
Kalba

- **Kalbos pasirinkimas ataskaitoje** – I etape ataskaita rodoma sistemos kalba (estų / anglų).
- **Kitos kalbos** – pvz., latvių, lietuvių, suomių.

Teisės

- **Nuosavos (Own) ataskaitos teisės palaikymas** – I etape palaikoma išplėstinė (Extended) ataskaitos teisė.

I etapas – veikianti ataskaita

I etape vartotojai gali formuoti didžiosios knygos užklausą, filtruoti rezultatus, pasirinkti vaizdą ir atsisiųsti duomenis.

Ataskaitą rasite: PAGRINDINIS MENIU → FINANSAI → ATASKAITOS → DIDŽIOJI KNYGA (NAUJA).

Ataskaitos atidarymas

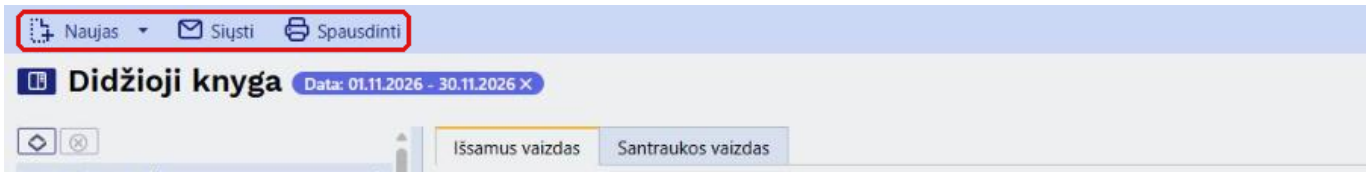

- Numatytasis periodas – einamasis pilnas mėnuo. Pavyzdys: jei šiandien 20.10.2026, ataskaita atidaroma su periodu 01.10.2026–31.10.2026.
- Laukas „Sąskaitos“ pagal nutylėjimą tuščias, t. y. rodomos visos sąskaitos. Paspaudus „Rodyti“, rodomi visų sąskaitų duomenys. Norėdami susiaurinti pasirinkimą, filtre „Sąskaitos“ pasirinkite reikiamas sąskaitas (žr. „Sąskaitų paieškos sintaksė“).
- Pasirinkimai įsimenami. Jei pakeisite periodą, pridėsite filtrų ir pan., kitą kartą ataskaita bus atidaryta su tais pačiais pasirinkimais.
- Norėdami atkurti pradinę būseną, filtrų skydelio viršuje spauskite „Išvalyti filtrus“ (apskritime esantis kryžiukas ⊗). Filtrai išvalomi, o periodas grąžinamas į numatytąjį, t. y. einamąjį pilną mėnesį.

Dar neveikia:

- Periodo pasirinkimas vartotojo asmeniniuose nustatymuose (Asmeniniai → Vartotojas → Numatytosios reikšmės → Periodas) kol kas neturi įtakos ataskaitos numatytajam periodui. Tai bus pridėta II etape.
- „Atkurti numatytuosius“ skilties PERIODAS veržliarakčio meniu kol kas negrąžina periodo į numatytąjį (kuriama).

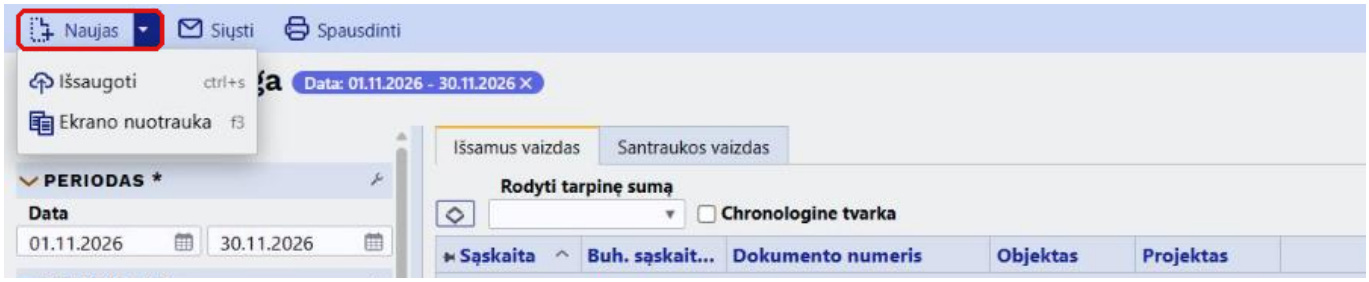
Įrankių juosta

Ataskaitos viršuje yra mygtukai **Naujas**, **Siųsti** ir **Spausdinti**.

Mygtukas	Veiksmas
Naujas ▾	Rodyklė atidaro parinktis **Išsaugoti** (Ctrl+S) ir **Ekrano nuotrauka** – vaizdo kopija (F3).
Siųsti	Siunčia ataskaitą el. paštu PDF failu (žr. „Ataskaitos siuntimas“).
Spausdinti	Spausdina ataskaitą naudojant naršyklės spausdinimo vaizdą.

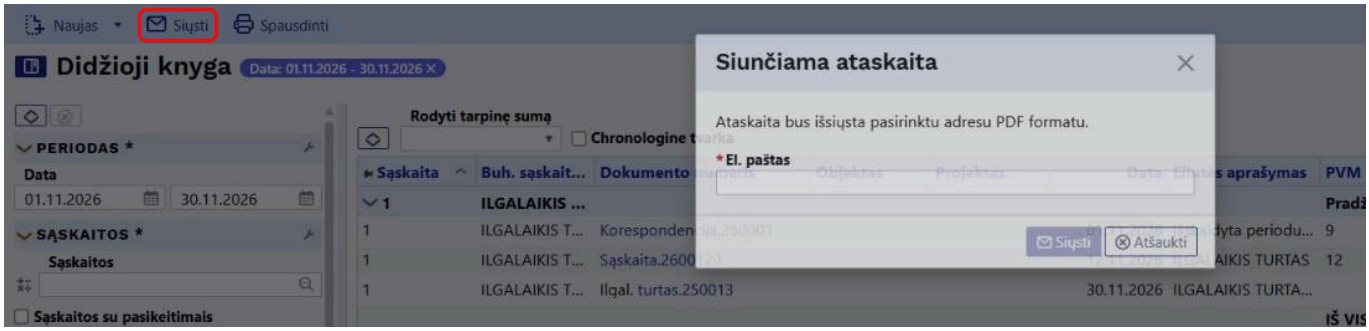
Ataskaitos išsaugojimas

Norėdami pakartotinai naudoti ataskaitą su tuo pačiu periodu, filtrais ir stulpeliais, išsaugokite ją kaip vaizdą:

- **Naujas ▾ → Išsaugoti** arba spartusis klavišas **Ctrl+S**.
- **Naujas ▾ → Ekrano nuotrauka** arba **F3** sukuria atidaryto vaizdo kopiją.

Ataskaitos siuntimas

Mygtukas **Siųsti** atidaro langą „Siunčiama ataskaita“. Ataskaita išsiunčiama nurodytu adresu PDF formatu.

- **El. paštas** (privalomas) – gavėjo el. pašto adresas.
- **Siųsti** – išsiunčia ataskaitą. Mygtukas tampa aktyvus tik užpildžius lauką „El. paštas“.
- **Atšaukti** – uždaro langą neišsiuntus ataskaitos.

Ataskaita išsiunčiama tokia, kokia šiuo metu rodoma: su tuo pačiu periodu, filtrais, vaizdu ir stulpeliais.

Filtrai

Filtrai suskirstyti į tris skiltis (suskleidžiamus skydelius): **PERIODAS**, **SĄSKAITOS** ir **OPERACIJOS**. Filtravimas pagal korespondencijos papildomus laukus (skiltis PAPILDOMI LAUKAI) bus pridėtas II etape.

Veržliarakčiu šalia skilties pavadinimo galima paslėpti ir vėl parodyti filtrų laukus. „Atkurti numatytuosius“ grąžina pradinį filtrų rinkinį.

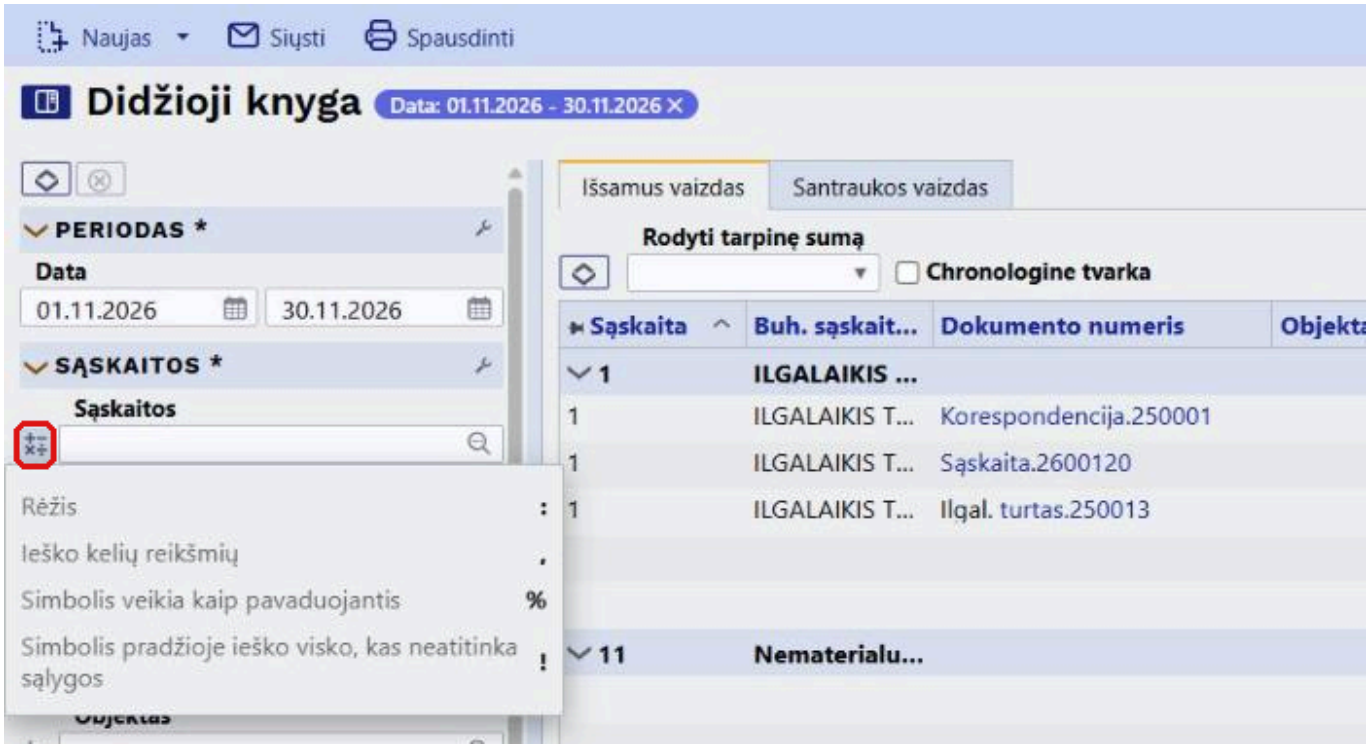
Skiltys SĄSKAITOS ir OPERACIJOS turi skirtingą paskirtį:

- **SĄSKAITOS** – filtrai pagal buh. sąskaitas ir buh. sąskaitos kortelės savybes. Atsako į klausimą: kurių sąskaitų operacijas rodyti?
- **OPERACIJOS** – filtrai pagal korespondencijos eilutės savybes (koresponduojanti sąskaita,

objektas, korespondencija, eilutės aprašymas ir kt.). Atsako į klausimą: kurias operacijas rodyti?

Skiltis	Filtras	Aprašymas
PERIODAS	Data	Užklausos pradžios ir pabaigos datos.
SĄSKAITOS	Sąskaitos	Sąskaitų intervalas arba sąrašas. Tuščias laukas = visos sąskaitos. Sintaksė: **:** intervalas, **,** ARBA, & IR (konfigūruojamas), % pakaitos simbolis, **!** išskyrimas – žr. „Sąskaitų paieškos sintaksė“.
	Sąskaitos su pasikeitimais	Rodo tik sąskaitas, kuriose per periodą buvo judėjimų.
	Tik su balansu	Rodo tik sąskaitas, kuriose yra likutis.
OPERACIJOS	Koresponduojanti sąskaita	Filtruoja pagal korespondencijos koresponduojančią sąskaitą. **NB!** Tai skiriasi nuo buh. sąskaitos kortelės lauko „Koresp. sąskaita“, kuris II etape bus prieinamas kaip sąskaitos kortelės laukas per filtro „Sąskaitos“ veržliaraktį.
	Objektas / Objekto lygis	Objekto filtras. + = ARBA, **,** = IR, % = užpildytas, # = tuščias – žr. „Objektas ir objekto lygis“.
	Korespondencija	Korespondencijos tipas (pvz., ARVE, FIN, INV, KULUTUS, LAEK, PALK, TASU).
	Projektas	Filtruoja pagal projektą. Atsižvelgiama į projektų hierarchiją: pasirinkus pagrindinį projektą, rodomos ir visų jo subprojektų operacijos; pasirinkus subprojektą – tik to projekto operacijos.
	Pirkėjas	Filtruoja pagal pirkėją. Filtravimas pagal pirkėjo kortelės laukus bus pridėtas II etape.
	Tiekėjas	Filtruoja pagal tiekėją. Filtravimas pagal tiekėjo kortelės laukus bus pridėtas II etape.
	Eilutės aprašymas	Filtruoja pagal korespondencijos eilutės aprašymo / paaiškinimo tekstą.
	PVM kodas	Filtruoja pagal PVM kodą.
	Valiuta	Filtruoja pagal valiutą.
	Pasikeitimas	Filtruoja pagal pasikeitimo dydį (sumą): daugiau nei / mažiau nei / lygu / nelygu; ženklas +/- – žr. „Filtras „Pasikeitimas““.
	Nuoroda	Filtruoja pagal nuorodą.
	Be lygio (-ų)	Išskiria korespondencijos eilutes, kuriose užpildytas pasirinktas objekto lygis (įveskite lygio numerį). Lieka tik eilutės, kuriose tas lygis tuščias. Filtras taikomas atskiroms eilutėms, o ne visai korespondencijai, todėl sumos išlieka teisingos.

Sąskaitų paieškos sintaksė

Lauke „Sąskaitos“ paieškos būdus galima derinti. Tuščias laukas = visos sąskaitos.

Simbolis	Reikšmė	Pavyzdys	Rezultatas
:	intervalas	1000:1999	sąskaitos 1000–1999
,	ARBA – bent viena reikšmė (praplečia rezultatus)	1000,2000	sąskaita 1000 arba 2000
&	IR – visos sąlygos vienu metu (susiaurina rezultatus)	10%&%5	prasideda „10“ ir baigiasi „5“
%	pakaitos simbolis	10%	prasideda „10“
!	neigimas (išskyrimas)	!1000	visos sąskaitos, išskyrus 1000

Daugiau pavyzdžių

Įvestis	Rezultatas
010:1011	sąskaitos 010–1011
10101,111201,521000	sąskaitos 10101, 111201 arba 521000
10%,52%	sąskaitos, prasidedančios „10“ arba „52“
%5	sąskaitos, kurios baigiasi „5“
%50%	sąskaitos, kuriose yra „50“
10%&%5%	sąskaitos, prasidedančios „10“ ir kuriose yra „5“
10%&!%5%	sąskaitos, prasidedančios „10“, bet kuriose nėra „5“
010:1011,!1000	sąskaitos 010–1011, išskyrus sąskaitą 1000
4%,!42%	sąskaitos, prasidedančios „4“, išskyrus prasidedančias „42“

Atskirai naudojamas ! ieško visų sąskaitų, kurios neatitinka sąlygos – pvz., !1000 = visos sąskaitos, išskyrus 1000. Kartu su intervalu jis išskiria tik iš to intervalo – pvz., 010:1011,!1000.

IR simbolis yra konfigūruojamas. Jį nustato sistemos nustatymas „Simbolis kelių tekstų paieškai vienu metu“: &, +, | arba tuščias. Legendoje rodomas sukonfigūruotas simbolis (pvz., + vietoje &, kai nustatytas +). Veikimas išlieka toks pats. Jei nustatymas tuščias, paieška su keliomis sąlygomis vienu

metu negalima.

Paieškos principai: ARBA ir IR

Paieškoje naudojamos dvi pagrindinės operacijos:

- **ARBA** – „tas arba anas“. Ieško kelių reikšmių ir praplečia rezultatus.
- **IR** – „tas ir anas“. Visos sąlygos turi galioti vienu metu, todėl rezultatai susiaurinami.

Excel, paieškos sistemos ir dauguma programų naudoja tą pačią logiką, todėl ji daugumai vartotojų pažįstama.

Sąskaitoms ir objektams naudojami skirtingi simboliai

Funkcija	Sąskaitos	Objektas
ARBA	, (kablelis)	+ (pliusas)
IR	& (konfigūruojamas)	, (kablelis)

Kodėl? Objektą gali sudaryti keli lygiai, atskirti kableliais (pvz., `Tallinn,Müük`). Todėl kablelis jau yra objekto reikšmės dalis ir lauke „Objektas“ reiškia IR; ARBA žymima +. Sąskaitos reikšmėje kablelio nėra, todėl lauke „Sąskaitos“ kablelis reiškia ARBA.

Pakeitimai, palyginti su senąja didžiąja knyga

Laukas	Sena	Nauja	Pakeitimas
Objektas	+ = ARBA, , = IR	+ = ARBA, , = IR	be pakeitimų
Sąskaitos	sąrašas atskiriamas + (`111101:111191+111203`)	sąrašas atskiriamas kableliais (`111101:111191,111203`)	+ → ,

Laukas „Objektas“ veikia kaip anksčiau. Lauke „Sąskaitos“ sąrašai dabar turi būti atskiriami kableliais, o ne pliuso ženklais.

Objektas ir objekto lygis

Filtrai „Objektas“ ir „Objekto lygis“ riboja, kurios korespondencijos eilutės rodomos. Juos galima naudoti atskirai arba kartu.

Laukas „Objektas“

Teksto laukas, į kurį galima tiesiogiai įvesti objektų kodus. Pasirinkimo mygtukas (▯) šalia lauko grupuoja objektus pagal lygius.

Lauko „Objektas“ legenda (mygtukas ⊞):

Simbolis	Reikšmė	Pavyzdys
+	ARBA – bent viena reikšmė; sujungia atskiras paieškas	`MÜÜK+TOOTMINE`

Simbolis	Reikšmė	Pavyzdys
,	IR – visos sąlygos turi galioti toje pačioje eilutėje (sujungia lygius)	LADU,TLN
#	tik eilutės su tuščiu objektu	#
% (atskirai)	tik eilutės su užpildytu objektu	%
% (žodyje)	pakaitos simbolis žodžio pradžioje, viduryje ar pabaigoje	MÜÜ%
!	neigimas – viskas, kas neatitinka	!LADU

Užpildytų ir tuščių objektų pavyzdžiai: wiki: Užpildyti ir tušti objektai (estų k.).

Objektų derinių pavyzdžiai

1 pavyzdys – du deriniai (teisingas būdas):

Objektas: `(Tallinn,Müük) + (Tartu,Tootmine)`

Randa eilutes, kuriose objektas yra ir Tallinn, IR Müük arba ir Tartu, IR Tootmine. Derinys „Tallinn + Tootmine“ neįtraukiamas, nes neatitinka nė vienos grupės.

2 pavyzdys – tik kableliai (dažnai negrąžina rezultatų):

Objektas: `(Obj1,Obj2) , (Obj3,Obj4)`

Kadangi kablelis = IR, skliaustai nesukuria atskirų grupių. Sistema tai skaito kaip vieną sąlygą: Obj1 IR Obj2 IR Obj3 IR Obj4. Pavyzdžiui, jei objektas turi tik 2 lygius, eilutė negali turėti 4 reikšmių vienu metu, ir rezultatas tuščias. Norėdami ieškoti dviejų skirtingų derinių, tarp grupių naudokite pliuso ženklą.

Paprastas pliuso ženklas ir grupės: `Tallinn + Tartu` randa visas eilutes, kuriose yra Tallinn arba Tartu, nepriklausomai nuo kitų lygių. `(Tallinn,Müük) + (Tartu,Tootmine)` yra konkretesnis – konkreti lygių pora turi pasitaikyti kartu.

Laukas „Objekto lygis“

Vienas pasirinkimas (išskleidžiamasis sąrašas) – vienu metu galima pasirinkti vieną objekto lygį (pvz., Skyrius, Regionas, Projektas). Rodomos tik eilutės, susietos su to lygio objektais.

Kaip laukai veikia kartu

Jei užpildyti abu laukai, eilutė turi atitikti abi sąlygas:

1. eilutės objektas priklauso pasirinktam lygiui **ir**
2. tas objektas yra vienas iš nurodytų lauke „Objektas“.

Jei lauke „Objektas“ yra objektas, kuris nepriklauso pasirinktam lygiui, eilutės su tuo objektu nerodomos.

Objekto lygis: `Skyrius (3 lygis)`

Objektas: `MÜÜK+TOOTMINE`

Rodomos eilutės, susietos su 3 lygio (Skyrius) objektais, kurių objektas yra MÜÜK arba TOOTMINE. Jei į lauką „Objektas“ įtraukiamas kito lygio objektas (pvz., miestas TLN), eilutės su tuo objektu nerodomos.

Objektų filtrų poveikis likučiams

Filtrai „Objektas“ ir „Objekto lygis“ veikia ne tik rodomas operacijas, bet ir likučius:

- **Pradžios likutis** = ankstesnių to objekto judėjimų suma,
- **Galutinis likutis** = Pradžios likutis + to objekto judėjimai per periodą.

Todėl ataskaita visada suderinta: **Pradžios likutis + Pasikeitimas = Galutinis likutis**.

Skirtumas nuo senosios didžiosios knygos. Senojoje ataskaitoje filtras „Objekto lygis“ neturėjo įtakos likučiams – buvo rodomas bendras sąskaitos likutis pagal visus objektus, nors operacijos buvo filtruojamos. Rodomas likutis neatitiko rodomų operacijų. Naujojoje ataskaitoje likučiams ir operacijoms visada naudojamas tas pats išskaidymas.

 Būtina sąlyga: pradžios likučių korespondencijoms turi būti priskirti objektai. Jei istoriniai pradžios likučiai neturi objektų, pagal objektą filtruojamas pradžios likutis gali būti nepilnas.

Filtras „Pasikeitimas“

Filtras „Pasikeitimas“ riboja korespondencijos eilutes pagal pasikeitimo dydį (sumą). Operatoriai: daugiau nei (>), mažiau nei (<), lygu (=), nelygu (`!`).

Prieš skaičių galima įvesti ženklą + arba `-`.

Taisyklė: ženklas parenka teigiamus arba neigiamus pasikeitimus (+ teigiami / `-` neigiami); palyginimui visada naudojama absoliuti reikšmė.

Įvestis	Rodomos eilutės
skaičius be ženklo (pvz., `100`)	eilutės, kurių pasikeitimas absoliučiąja verte atitinka sąlygą – ir teigiamos, ir neigiamos
`+100`	tik teigiamos eilutės, atitinkančios sąlygą
`-100`	tik neigiamos eilutės, kurių absoliuti reikšmė atitinka sąlygą

Pavyzdžiai

- **daugiau nei 100** → pasikeitimas didesnis nei 100 arba mažesnis nei -100.
- **daugiau nei +100** → tik pasikeitimai, didesni nei +100.
- **daugiau nei -100** → tik pasikeitimai, mažesni nei -100 (pvz., -101, -200). **NB!** Tai nėra matematinė interpretacija, pagal kurią -50 būtų „daugiau nei -100“.
- **lygu 0** → eilutės su nuliniu pasikeitimu. `+0` ir `-0` rezultatų negrąžina, nes nulis nėra nei teigiamas, nei neigiamas.

Logikos patikra (QA)

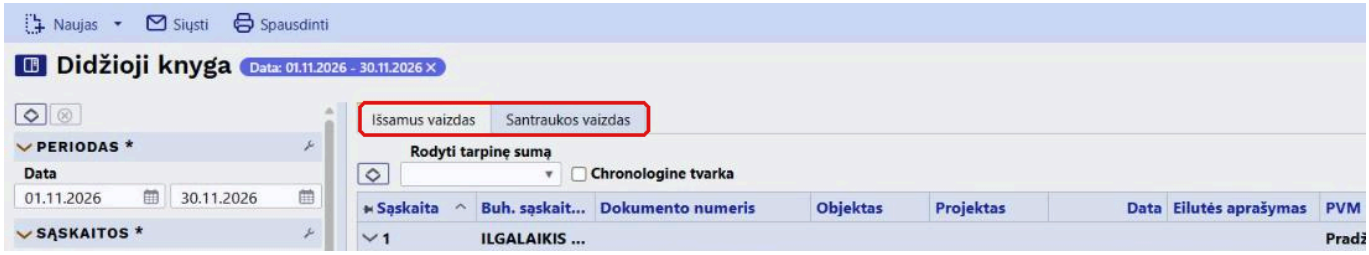
- `> 100` = `> +100` + `> -100`. Pavyzdinė duomenų bazė: 757 = 362 + 395.
- `< 100` yra daugiau nei `< +100` + `< -100` – skirtumas yra eilutės su nuliniu pasikeitimu. Pavyzdinė duomenų bazė: 908 ir 447 + 439 = 886; skirtumas 22. Jei šie skaičiai sutampa tiksliai, logikoje yra klaida.
- `= 0` grąžina eilutes su nuliniu pasikeitimu (pavyzdinėje duomenų bazėje 22); `=+0` ir `=-0` grąžina 0 eilučių.

Kontroliniai skaičiai iš pavyzdinės duomenų bazės

Testinė duomenų bazė: Data 01.01.2026–31.07.2026, „Sąskaitos“ tuščias (visos sąskaitos), Išsamus vaizdas su pažymėta „Chronologine tvarka“, kitų filtrų nėra → 1689 korespondencijos eilutės (825 teigiamos, 842 neigiamos, 22 su nuliniu pasikeitimu).

Operatorius	Be ženklo	+	-
`> 100`	757	362	395
`< 100`	908	447	439
`> 1000`	333	168	165
`> 6000`	186	91	95
`= 100`	24	16	8
`= 0`	22	0	0
`! 100`	1665		

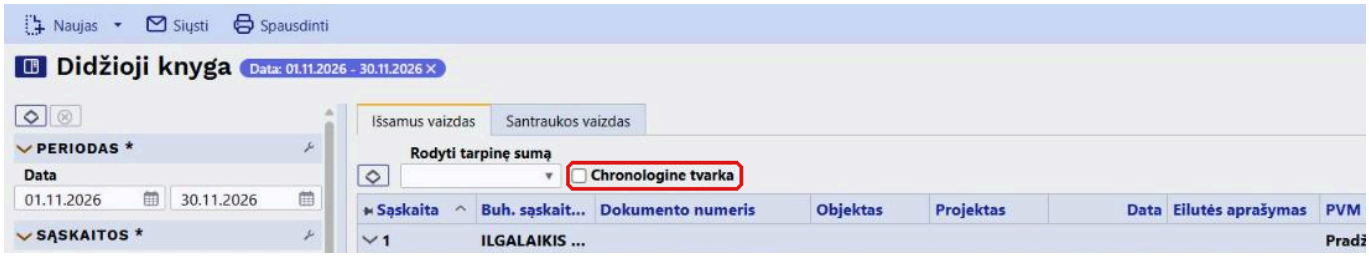
Vaizdai

I etape ataskaita turi du vaizdus (korteles): **Išsamus vaizdas** ir **Santraukos vaizdas**. Trečiasis vaizdas – nesuskleistas (bruto) – bus pridėtas II etape.

- **Išsamus vaizdas** – visos korespondencijos eilutės pagal sąskaitas. Kiekviena sąskaita turi eilutes „Pradžios likutis“, „IŠ VISO (Periodas)“ ir „Galutinis likutis“.
- **Santraukos vaizdas** – viena eilutė kiekvienai sąskaitai: pradžios likutis, debetas, kreditas, pasikeitimas, galutinis likutis.
- **Nesuskleistas (bruto) vaizdas** – bus pridėtas II etape (žr. „Nesuskleistas (bruto) vaizdas“).

Chronologine tvarka

Išsamiame vaizde varnelė „Chronologine tvarka“ yra šalia lauko „Rodyti tarpinę sumą“. Ją pažymėjus, visos operacijos rodomos chronologine tvarka per visas sąskaitas (o ne pagal sąskaitas), kartu su pradžios ir galutiniais likučiais.

Santraukos vaizde šios varnelės nėra.

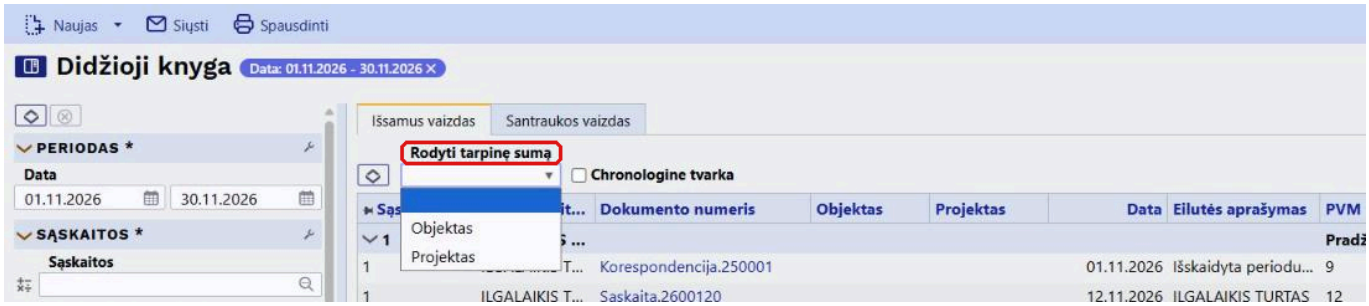
Rodyti / slėpti visas eilutes

Išsamiame vaizde korespondencijos eilutes galima paslėpti, kad kiekvienai sąskaitai liktų matomos tik suminės eilutės.

- Mygtukas „Rodyti / slėpti visas eilutes“ yra virš lentelės, šalia lauko „Rodyti tarpinę sumą“.
- Paslėpus eilutes, kiekvienai sąskaitai rodomi tik „Pradžios likutis“, „IŠ VISO (Periodas)“ ir „Galutinis likutis“. Taip greitai apžvelgsite sąskaitų likučius ir judėjimus, neperžiūrinėdami atskirų operacijų.
- Paspaudus dar kartą, atkuriamos visos korespondencijos eilutės.
- Rodykle (▸ / ▾) prieš sąskaitos eilutę galima išskleisti arba suskleisti tos sąskaitos korespondencijos eilutes.

Rodyti tarpinę sumą

Grupuoja rezultatus pagal pasirinktą dimensiją. Veikia tiek išsamiame vaizde (atskiros operacijos), tiek santraukos vaizde (tik sumos).

Tarpinė suma pagal	Etapas
Objektą	I etapas

Tarpinė suma pagal	Etapas
Objekto lygis N > {lygio pavadinimas} (kiekvienas duomenų bazėje sukonfigūruotas lygis)	II etapas
Projektą	I etapas
Pirkėją	II etapas
Tiekėją	II etapas
PVM kodą	II etapas
Valiutą	II etapas
Papildomą naudą (Fringe benefit)	II etapas

II etapo parinkčių I etapo išskleidžiamajame sąraše nėra.

Likučių rodymas

- Pradžios likutis ir galutinis likutis rodomi kaip skaičiai su ženklu stulpelyje **Likutis** (o ne debeto / kredito stulpeliuose). Neigiamas likutis turto sąskaitoje = kreditinis likutis.
- Stulpeliuose **Debetas** ir **Kreditas** rodomi judėjimai per periodą.

Neslėpkite PVM kodo stulpelio. Suminių eilučių pavadinimai („Pradžios likutis“ / „IŠ VISO (Periodas)“ / „Galutinis likutis“) šiuo metu yra PVM kodo stulpelyje. Paslėpus jį per „Pasirinkite stulpelius“, paslepiami ir šie pavadinimai. II etape pavadinimai bus atskirti nuo PVM kodo stulpelio.

Pasirinkite stulpelius

„Pasirinkite stulpelius“ naudojama ataskaitos stulpeliams rodyti ir slėpti.

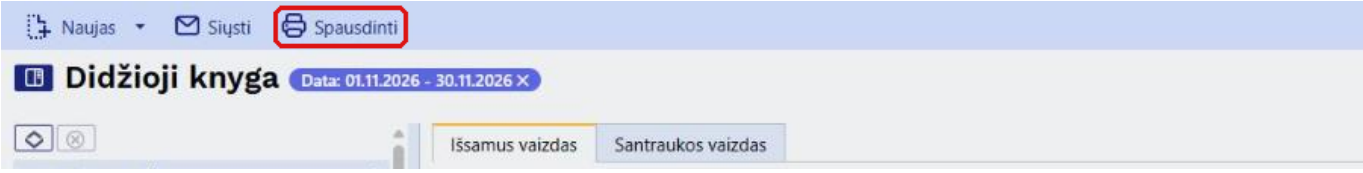
- I etape galima paslėpti visus stulpelius, įskaitant „Sąskaita“, „Debetas“ ir „Kreditas“. II etape šie stulpeliai taps privalomi ir jų nebebus galima paslėpti.
- Objektų lygiai sąraše rodomi kaip „Objektas ▸ [lygio pavadinimas]“ (pvz., Objektas ▸ Skyrius). Rodyklė nurodo, kad tai objekto lygio stulpelis, o ne bendras stulpelis „Objektas“.
- I etape sąraše yra iš anksto nustatyti laukai, įskaitant „Valstybės sąskaita“ (buh. sąskaitos kortelės laukas). Naujus laukus vartotojai galės pridėti II etape – žr. „Ataskaitos laukai ir filtrai: I ir II etapai“.

Eksportas ir spausdinimas

Ataskaitą galima atsisiųsti trimis formatais: **Excel** (.xlsx), **PDF** (.pdf) ir **XML** (.xml). CSV bus pridėtas II etape.

Excel turi atskirą mygtuką, nes naudojamas dažniausiai. PDF ir XML (vėliau ir CSV) pasiekiami po rodykle ant to paties mygtuko.

Ataskaitai spausdinti naudokite „Spausdinti“ (naršyklės spausdinimo vaizdas).

Kalba

- Ataskaita prieinama estų ir anglų kalbomis. Ji rodoma sistemos kalba (pagrindinis meniu).
- Atskiro kalbos pasirinkimo ataskaitoje kol kas nėra – jis bus pridėtas II etape.
- **Sąskaitų pavadinimai užsienio kalba** – angliškoje ataskaitoje sąskaitos pavadinimas imamas iš buh. sąskaitos kortelės lauko „Pavadinimas užsienio kalba“.

II etapas – patobulinimai

II etape bus pridėti išplėstiniai filtrai, papildomos tarpinių sumų dimensijos, nesusikleistas (bruto) vaizdas ir lankstesni lentelės nustatymai.

Periodas

- **Asmeninis numatytasis periodas** – ataskaitos numatytasis periodas imamas iš vartotojo asmeninių nustatymų (Asmeniniai → Vartotojas → Numatytosios reikšmės → Periodas: šiandien, vakar, praėjęs mėnuo, einamasis mėnuo, einamieji metai, 30 dienų, 365 dienos). Jei nustatyta „(nepasirinkta)“, ataskaita atidaroma su periodu nuo einamojo mėnesio pradžios iki šiandien. Pavyzdys: jei šiandien 20.10.2026, periodas yra 01.10.2026–20.10.2026.

Išplėstiniai filtrai

- **Koncernas** – įmonių pasirinkimas koncerno viduje. Koncerno duomenų bazėje filtras vadinamas „Įmonė“ (galimas kelių reikšmių pasirinkimas).
- **Simuliacija** – įtraukti arba neįtraukti simuliacijų korespondencijas.
- **Pirkėjo ir tiekėjo kortelės laukai** – šalia filtrų „Pirkėjas“ ir „Tiekėjas“ bus pridėtas veržliaraktis, leidžiantis filtruoti pagal pirkėjo ir tiekėjo kortelės laukus (susijusių duomenų kortelės laukus).
- **Vartotojas** – filtravimas pagal vartotoją.
- **Korespondencijos papildomi laukai** – nauja filtrų skiltis PAPILDOMI LAUKAI korespondencijos / dokumento papildomiems laukams (pvz., straipsnio kodas, pobūdis).
- **Buh. sąskaitos kortelės laukai ir papildomi laukai** – filtravimas pagal sąskaitos kortelės laukus ir papildomus laukus naudojant veržliaraktį; žr. toliau.

Buh. sąskaitos kortelės laukai (veržliaraktis)

Naujojoje ataskaitoje susijusių duomenų kortelių laukai į filtrus pridedami veržliarakčiu (senojoje didžiojoje knygoje buvo naudojamas mygtukas „+“). Veržliaraktis šalia filtro „Sąskaitos“ leidžia

pasirinkti, pagal kuriuos buh. sąskaitos kortelės laukus filtruoti, ir juos paslėpti. Kiekvienas pasirinktas laukas rodomas kaip atskiras filtras po „Sąskaitos“, derinamas su filtru „Sąskaitos“ (IR) ir palaiko tą pačią sintaksę (viena reikšmė, sąrašas, intervalas).

Tas pats principas taikomas visoms susijusių duomenų kortelėms: pavyzdžiui, filtro „Tiekėjas“ veržliaraktis pateikia tiekėjo kortelės laukus, o filtro „Pirkėjas“ veržliaraktis – pirkėjo kortelės laukus.

Galimi sąskaitos kortelės laukai, be kita ko, yra „Valstybės sąskaita“ ir „Koresp. sąskaita“ (numatytoji sąskaitos koresponduojanti sąskaita, kuri skiriasi nuo korespondencijos koresponduojančios sąskaitos skiltyje OPERACIJOS).

Pavyzdys: Valstybės sąskaita. Viešojo sektoriaus įstaigų buh. sąskaitos kortelėje yra laukas „Valstybės sąskaita“, ir su viena valstybės sąskaita gali būti susietos kelios vidinės sąskaitos (pvz., 551103 ← 525812, 525832, 528101).

- Sąskaitos: tuščias + Valstybės sąskaita: `551103` → sąskaitos, kurių kortelėje nurodyta valstybės sąskaita 551103;
- Valstybės sąskaita: `550000:559999` → sąskaitos, kurių valstybės sąskaita patenka į intervalą.

Naudojamas tikrasis sąskaitos kortelės laukas „Valstybės sąskaita“. Kai kuriuose diegimuose valstybės sąskaita, kaip laikinas sprendimas, saugoma ir papildomame lauke – naujam sprendimui to nereikia.

Buh. sąskaitos papildomi laukai

Buh. sąskaitos kortelės papildomi laukai pasirenkami sąskaitų papildomų laukų veržliarakčiu. Sąraše yra papildomi laukai, kurių papildomo lauko kortelėje pažymėta „Matomas ataskaitoje“ ir „Filtruojamas ataskaitoje“. Senoji didžioji knyga leido naudoti iki trijų papildomų laukų; naujojoje ataskaitoje apribojimo nėra.

Papildomos tarpinių sumų dimensijos

Bus pridėtos tarpinės sumos pagal objekto lygį, pirkėją, tiekėją, PVM kodą, valiutą ir papildomą naudą (žr. „Rodyti tarpinę sumą“).

Tarpinė suma pagal objekto lygį

Išskleidžiamajame sąraše „Rodyti tarpinę sumą“ kiekvienam duomenų bazėje sukonfigūruotam objekto lygiui yra atskira parinktis, pateikiama po „Objektas“, formatu **Objekto lygis {nr.} > {lygio pavadinimas}** (pvz., Objekto lygis 1 > Patalpos, Objekto lygis 5 > Skyrius). Lygių sąrašas ir jų pavadinimai imami iš objektų lygių nustatymų.

Pasirinkus lygį, grupės formuojamos tik pagal to lygio objektą:

- **Grupė** = vienas to lygio objektas (pvz., OFFICE, SALESROOM). Kitų lygių korespondencijos objektai formuojant grupes neatsižvelgiami.
- Po kiekviena grupe pateikiamos to objekto operacijos ir eilutės „Pradžios likutis“, „IŠ VISO (Periodas)“ ir „Galutinis likutis“. Pradžios likutis + Pasikeitimas = Galutinis likutis.

- **Trūksta** – operacijos be pasirinkto lygio patenka į paskutinę grupę „Trūksta“.
- Bendra suma tokia pati kaip ataskaitoje be tarpinių sumų – įtraukiamos visos operacijos, tik išskaidytos pagal lygio objektus.

Skirtumas nuo „Objektas“. „Objektas“ formuoja grupes pagal visų korespondencijos objektų derinį (pvz., MÜÜK,KONTOR ir MÜÜK,M.TAMM yra atskiros grupės). „Objekto lygis 5 > Skyrius“ abi sujungia į vieną grupę MÜÜK.

Rezultatas sutampa su Balansu, kai jame naudojama „išskleisti objektai“ ir tas pats lygis.

Tarpinė suma pagal papildomą naudą (Fringe benefit)

Grupuoja sąskaitas pagal papildomos naudos kodą (TSD 4/5 priedo eilutę), kad būtų galima patikrinti Estijos mokesčių ir muitinės valdybai (EMTA) siunčiamus TSD duomenis. Kodas nurodomas buh. sąskaitos kortelėje (laukas FRINGE BENEFIT / papildoma nauda).

- **Išsamus vaizdas:** operacijos pagal kodą, su tarpine suma kiekvienam kodui.
- **Santraukos vaizdas:** sąskaitos pagal kodą, su tarpine suma kiekvienam kodui ir bendra suma.
- Rodomos tik sąskaitos, turinčios papildomos naudos kodą.

Santraukos vaizdas pagal koresponduojančią sąskaitą

Varnelė „Koresp. sąskaita“ (po „Rodyti tarpinę sumą“) santraukos vaizde po kiekviena sąskaita parodo:

- koresponduojančias sąskaitas su jų kodais ir pavadinimais, kiekvieną su sava debeto / kredito suma;
- kiekvieną koresponduojančią sąskaitą jos natūralioje pusėje (pvz., sąskaita 211000 Pirkėjai debeto pusėje → pardavimo pajamos kredito pusėje);
- eilutę „Koresponduojančių sąskaitų suma“ – jos debetas lygus sąskaitos kreditui ir atvirkščiai.

Nesuskleistas (bruto) vaizdas

Bruto pateikimas: pradžios ir galutinis likučiai išskaidomi į debeto ir kredito stulpelius (savo natūralioje pusėje). Išsamiame vaizde likučiai yra grynosios sumos, rodomos kaip skaičiai su ženklu stulpelyje „Likutis“.

Nesuskleistas vaizdas taip pat palaiko „Rodyti tarpinę sumą“ pagal visas dimensijas: objektą, objektų lygius, projektą, pirkėją, tiekėją, PVM kodą, valiutą ir papildomą naudą.

Laukai ir lentelės nustatymai

- **Pasirenkami laukai ir papildomi laukai** – registras „Pasirenkami laukai“ ir papildomo lauko kortelė leidžia nurodyti, ar laukas yra „Matomas ataskaitoje“ (sąraše „Pasirinkite stulpelius“) ir (arba) „Filtruojamas ataskaitoje“ (filtruose). Žr. „Ataskaitos laukai ir filtrai: I ir II etapai“.
- **Kiekiai** – kiekių stulpeliai.
- **Skaičių tikslumas** – 0,01 / 0,1 / 1 / 1000 / 1 milijonas visiems skaitiniams stulpeliams vienu

metu.
- **Rūšiavimas** – Rūšiavimas1 / Rūšiavimas2.
- Suminių eilučių pavadinimai bus atskirti nuo PVM kodo stulpelio.
- **Privalomi stulpeliai** – „Sąskaita“, „Debetas“ ir „Kreditas“ užrakinti ir jų negalima paslėpti per „Pasirinkite stulpelius“.

Eksportas

- Po eksporto mygtuko rodykle bus pridėtas **CSV**.

Kalba

- Kalbos pasirinkimas ataskaitoje.
- Kitos kalbos (pvz., latvių, lietuvių, suomių).

Didžiosios knygos ataskaitos teisės

Naujojoje didžiojoje knygoje I etape palaikoma **išplėstinė (GRUPĖS)** teisė. **Nuosavos (SAVAS)** teisės palaikymas bus pridėtas II etape.

Ataskaitos teisės nustato:

- ar vartotojas gali atidaryti didžiąją knygą;
- kurių sąskaitų duomenis vartotojas gali matyti;
- ar rezultatai apribojami vartotojui priskirtu objektu.

Taip pat atsižvelkite į Balanso ir Pelno nuostolio ataskaitos teises, nes šios ataskaitos leidžia vartotojams atidaryti sąskaitos išsamų vaizdą didžiojoje knygoje.

Teisių lygiai

Teisė	Vartotojo prieiga
Nenustatyta	Vartotojas ataskaitos nemato.
Draudžiama	Ataskaitą naudoti draudžiama.
Nuosava (SAVAS)	Vartotojas mato tik tas sąskaitas, kurios įtrauktos į jam prieinamus ataskaitų aprašus (definicijas).
Išplėstinė (GRUPĖS)	Vartotojas mato ataskaitą, apribotą jam priskirtu parametru (pvz., objektu).
VISOS	Vartotojas mato ataskaitą be apribojimų.

Nustatymas: NUSTATYMAI → Bendri nustatymai → Vartotojai / Vartotojų grupės → Redaguoti teises → Ataskaitos

Didžiosios knygos, Balanso ir Pelno nuostolio ataskaitos teisės turi būti suderintos. Jei Balansas apribotas, o didžioji knyga turi teisę „Visos“, vartotojas per didžiąją knygą gali matyti daugiau duomenų nei per Balansą.

Rekomenduojami deriniai

Poreikis	Balansas	Pelno nuostolio ataskaita	Didžioji knyga
Tik konkrečios balanso sąskaitos	Nuosava	Nenustatyta arba Nuosava	Nuosava
Tik konkrečios pelno ir nuostolių sąskaitos	Nenustatyta arba Nuosava	Nuosava	Nuosava
Konkrečios balanso ir pelno ir nuostolių sąskaitos	Nuosava	Nuosava	Nuosava
Visos sąskaitos, bet tik vartotojo objektas	Išplėstinė	Išplėstinė	Išplėstinė
Visi duomenys be apribojimų	Visos	Visos	Visos
Prieiga prie didžiosios knygos draudžiama	pagal poreikį	pagal poreikį	Draudžiama

Išplėstinė (GRUPĖS) teisė – tik vartotojo objekto duomenys

Naudokite, kai vartotojas gali matyti visas sąskaitas, bet tik su savo objektu susijusius duomenis.

1. Priskirkite vartotojui objektą, pvz., vartotojas JUTA → objektas JUTA.
2. Nustatykite teises: Balansas → Išplėstinė, Pelno nuostolio ataskaita → Išplėstinė (jei reikia), Didžioji knyga → Išplėstinė.

Vartotojas mato visus jam prieinamus ataskaitų aprašus, tačiau sumos ir operacijos apribojamos jo objektu. Atskirų ataskaitų aprašų ir lauko „Vartotojas“ pildymo nereikia – jie naudojami nuosavai (Own) teisei.

Pavyzdys

Sąskaita	Objektas	Suma
1000 Bankas	JUTA	1 000
1000 Bankas	MARI	2 000
4000 Pardavimo pajamos	JUTA	5 000
4000 Pardavimo pajamos	nepriskirta	3 000

Vartotojas JUTA (objektas JUTA, teisė „Išplėstinė“) mato 1 000 sąskaitoje 1000 ir 5 000 sąskaitoje 4000. Jis nemato sumų iš operacijų su objektu MARI arba be objekto.

Objekto apribojimas galioja ir pereinant į didžiąją knygą iš Balanso arba Pelno nuostolio ataskaitos. Pakeitus arba pašalinus filtrą „Objektas“, vartotojas negali matyti kitų objektų duomenų ar operacijų be objekto.

Nuosava (SAVAS) teisė – tik konkrečios sąskaitos (II etapas)

Naudokite, kai vartotojas gali matyti tik konkrečių sąskaitų didžiosios knygos detales. Leidžiamos sąskaitos apibrėžiamos per Balanso ir (arba) Pelno nuostolio ataskaitos aprašą.

1. **Sistemos nustatymas:** „Finansinės ataskaitos gali atidaryti susijusią didžiąją knygą su nuosava (SAVAS) teise“ → Taip
2. **Teisės:** Didžioji knyga → Nuosava; Balansas → Nuosava ir (arba) Pelno nuostolio ataskaita → Nuosava (priklausomai nuo to, kurios ataskaitos aprašu apibrėžiamos sąskaitos).
3. **Ataskaitos aprašas:** sukurkite Balanso arba Pelno nuostolio ataskaitos aprašą, kuriame yra tik leidžiamos sąskaitos, ir lauke „Vartotojas“ kableliais atskirtus vartotojų kodus įveskite, pvz., `JUTA,MARI`. Vartotojas su nuosava teise mato tik tuos aprašus, kuriuose yra jo vartotojo kodas.

Didžiosios knygos atidarymas

- **Iš Balanso arba Pelno nuostolio ataskaitos** – spauskite ant sąskaitos sumos (po vieną sąskaitą).
- **Tiesiogiai iš didžiosios knygos** – vartotojas mato tik jam prieinamas sąskaitas. Norėdami parodyti kelias sąskaitas iš karto, įveskite jas atskirtas kableliais, pvz., `100001,100002,110001`.

Ataskaitos su apribotomis sąskaitomis išsaugojimas

Naujojoje ataskaitoje ataskaitą išsaugokite per **Naujas ▾ → Išsaugoti** (Ctrl+S); žr. „Ataskaitos išsaugojimas“.

Senojoje didžiojoje knygoje, išsaugant ataskaitą su apribotomis sąskaitomis, sąskaitos buvo įvedamos su pliuso ženklais, pvz., `100001+100002+110001`. Sąrašas nesuteikia prieigos prie papildomų sąskaitų.

 Vartotojai negali matyti sąskaitų, kurios neįtrauktos į jų ataskaitų aprašus – nesvarbu, ar jie keičia filtrą „Sąskaitos“, atidaro išsaugotą ataskaitą, ar pereina iš Balanso / Pelno nuostolio ataskaitos.

Teisė VISI

Jei vartotojas gali matyti visas sąskaitas, objektus ir operacijas: Balansas → Visos, Pelno nuostolio ataskaita → Visos, Didžioji knyga → Visos.

Svarbi informacija

- **Nuosava (Own)** riboja matomus ataskaitų aprašus ir per juos – sąskaitas.
- **Išplėstinė (Extended)** riboja duomenis pagal vartotojui priskirtą parametrą (pvz., objektą).
- **Visos (All)** suteikia neribotą prieigą.
- Ataskaitos teisės galioja ir eksportui.
- Išsaugota ataskaita nesuteikia vartotojui daugiau teisių nei jis turi ją atidarydamas.
- Jei sąskaita vartotojui matoma per finansinę ataskaitą, rodomi jos leidžiami duomenys nepriklausomai nuo dokumentų ar korespondencijų tipų teisių.

Nuorodos:

- Balansas ir jo konfigūracija
- Pelno nuostolio ataskaita
- Periodo uždarymas
- Metų uždarymas

From:
https://wiki.directo.ee/ - **Directo Help**

Permanent link:
https://wiki.directo.ee/lt/fin_aru_pea?rev=1795592677

Last update: **2026/11/25 09:44**